

STUDENTŲ ĮTRAUKIMO Į MOKSLINĘ VEIKLĄ SKATININAMOJO KONKURSO TEMA

Temos pavadinimas: Nuo amato iki algoritmo: ar skaitmeniniai įrankiai naikina ar transformuoja autorystę ir autentiškumą?

Tikslas: Ištirti, kaip skaitmeniniai ir algoritminiai kūrybos įrankiai keičia autoriaus vaidmenį, autorystės ribas ir kūrinio autentiškumo sampratą.

Trumpas temos vykdymo aprašymas (ne daugiau kaip 2000 ženklių):

Kūryba niekada nevyko be įrankių. Teptukas, fotoaparatas, montažo stalas, sintezatorius ar grafinio dizaino programa ne tik padeda realizuoti autoriaus sumanymą, bet ir iš dalies apibrėžia, ką su tuo įrankiu apskritai galima padaryti.

Generatyvinio dirbtinio intelekto ir algoritminių įrankių plėtra šį klausimą paaštrina. Kai sistema pati pasiūlo tekstą, vaizdą, muzikinę frazę ar dizaino variantą, tampa sunkiau pasakyti, kur baigiasi įrankio indėlis ir prasideda autoriaus kūrybinis veiksmas.

Tačiau panašūs klausimai kilo ir anksčiau atsiradus fotografijai, mechaninei reprodukcijai, skaitmeniniam montažui ar automatizuotoms kūrybos priemonėms. Todėl tema leidžia AI aptarti platesniame technologijų ir autorystės istorijos kontekste.

Tyrimo eigoje reikėtų pasirinkti vieną pagrindinę sąvoką – autorystę arba autentiškumą – ir ją nagrinėti giliau. Studentas galėtų tyrinėti vieną kūrybos sritį: fotografiją, muziką, dizainą, tekstų kūrimą ar generatyvinį meną.

Pagrindinis klausimas: kada technologija tebėra autoriaus įrankis, o kada jos indėlis tampa toks reikšmingas, kad turime iš naujo apibrėžti pačią autorystę?

Galimi pradiniai autoriai: Walter Benjamin, Vilém Flusser, Roland Barthes ir Charles Taylor.

Temą siūlantis mokslininkas/dėstytojas: Tomas Jonusas